

JOSEP MUNTANER I PASQUAL

Josep Muntaner i Pasqual (Barcelona, 1939) inicià l'activitat com a economista en la primera autopista espanyola: Bilbao-Behovia-Irun. Fou fundador i director del CEDEC (Centre d'Estudis Interprofessionals de Desenvolupament i Urbanisme). Fou cap d'estudis i màrqueting del Banc d'Europa, fundador dels dos instituts financers de la Generalitat de Catalunya (va ser director general de l'Institut Català del Crèdit Agrari, i president i director general de l'Institut Català de Finances), assessor del conseller d'Economia i col·laborador en altres entitats financeres. Ha estat president de l'Associació de Bancs Transfronterers Francoespanyols. És membre de l'Institut d'Estudis Catalans des del 1979 (ha estat tresorer de PIEC i president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials). Com a llicenciat en ciències de la informació, fou director (encobert, en l'etapa franquista) de la revista *Promos* i col·laborador econòmic en diversos diaris (*Anni*, des que es va fundar), revistes catalanes i algunes en espanyol, com ara *Destino* i *La Gaceta de los Negocios*. Va ser director del programa de TVE2 *Català de primera mà*, i membre del Consell Consultiu de Radiotelevisió de Catalunya. Ha estat ensenyant en diverses universitats i entitats sobre economia catalana, europea i transfronterera francoespanyola (Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Girona i Universitat de Perpinyà). Ha estat membre del Consell Social de la Universitat Politècnica de Catalunya. Ha publicat diverses obres d'economia aplicada.

Les finances de la Mancomunitat

L'obra magna de la Mancomunitat de Catalunya implicava la necessitat d'un endeutament públic per aconseguir més recursos dels que estrictament tenien les quatre diputacions mancomunades. Així ho permetia el tercer article del Reial Decret, del 26 de març de 1914, de l'Estatut de la Mancomunitat de Catalunya. A tot Espanya, el Reial Decret de mancomunitats del 1913 només fou recollit per Catalunya, per la força regeneradora que tenia. Era una possibilitat important, però aquesta ambició implicava un enorme esforç financer. Tan sols la Diputació de Barcelona tenia la capacitat dinerària per a fer-lo.

Un plantejament integral, com el de Catalunya, modern, racional i suficient, encara no l'havia fet cap estat d'Europa, ni cap regió europea, i encara menys dins l'Espanya de la desfeta colonial. A les àrees més desenvolupades d'Europa per la creixent industrialització, s'havien anat construint infraestructures, però només segons el peremptori desplegament fabril. Enlloc, però, amb la coherència i amplitud de l'endegament territorial plantejat per la Mancomunitat de Prat de la Riba. Catalunya era l'únic lloc d'Europa on hi hagué un polític visionari com ell, que plantejà i executà un projecte territorial complet i coherent.

Però, sense poder-ho escatir prou, encara ara, el finançament no fou suficient. L'emissió de deute públic no aconseguí aportacions suficients. Alguns testimonis indiquen que el motiu fou la migrada aportació bancària. Només s'hi pot fer alguna suposició, sense cap certesa. Aquest divorci pot fer creure que la Mancomunitat podia haver arribat a ser inviable, si la institució hagués durat més temps. Aquest allunyament de la banca respecte a la Mancomunitat pot ser una taca en la història del primer pas efectiu del ressorgiment nacional català. Tot i això, la guspira i l'obra feta de la Mancomunitat cal recordar-les per sempre.

